

**MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W JELENIEJ GÓRZE
58-506 Jelenia Góra, al. Jana Pawła II 7**

**SPRAWOZDANIE ZA ROK 2018 DOTYCZĄCE
REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY
DLA MIASTA JELENIEJ GÓRY
NA LATA 2018 – 2020**

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i rozwiązywanie już istniejących	4
1.1. Praca socjalna prowadzona w środowiskach zagrożonych występowaniem dysfunkcji i w rodzinach dysfunkcyjnych	4
1.2. Praca z rodziną prowadzona przez asystenta rodziny.....	5
1.3. Stały nadzór kuratora	8
1.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, wsparcie i pomoc osobom doznającym przemocy oraz realizacja programów edukacyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy	8
1.5. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami uniemożliwiającymi prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo – wychowawczych, motywowanie do podjęcia terapii i monitorowanie terapii	10
1.6. Podejmowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży w sferze patologii społecznych	11
1.7. Podejmowanie działań mających na celu podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, grup wsparcia, prelekcji, wykładów, spotkań, porad indywidualnych	18
1.8. Zapewnienie dostępności konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego oraz terapii i mediacji	34
1.9. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom z rodzin niewydolnych oraz uczniom szkół podstawowych i szkół kształcenia specjalnego	36
1.10. Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży	36
1.11. Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz upowszechnianie aktywnej integracji (aktywizacja zawodowa, edukacyjna, społeczna i zdrowotna)	37
2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zabezpieczenie jej podstawowych potrzeb	40
2.1. Udzielanie świadczeń pomocy społecznej oraz kierowanie osób do podjęcia prac społecznie użytecznych	40
2.2. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego	41

2.3. Realizacja zadań PFRON z zakresu rehabilitacji społecznej	45
2.4. Pomoc materialna dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych	48
2.5. Pomoc w formie dodatku mieszkaniowego i energetycznego	48
2.6. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	48
2.7. Objęcie rodzin wielodzietnych programem zniżek w ramach Jeleniogórskiej Karty Dużej Rodziny i Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny	51

Wstęp

Gminny program wspierania rodziny dla Miasta Jeleniej Góry na lata 2018 – 2020 został przyjęty Uchwałą Nr 457.LIII.2018 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 26 czerwca 2018 r.

Celem nadrzędnym wskazanego wyżej programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin sprzyjającemu prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Dla osiągnięcia głównego celu programu wyznaczone zostały do realizacji dwa cele szczegółowe: pierwszy - zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i rozwiązywanie już istniejących i cel drugi – przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zabezpieczenie jej podstawowych potrzeb.

W ramach ww. celów szczegółowych zrealizowanych zostało szereg zadań, które szczegółowo omówione zostały i przedstawione w formie danych liczbowych w dwóch odrębnych rozdziałach niniejszego sprawozdania. Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o informacje uzyskane z Wydziału Edukacji i Sportu, Wydziału Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych, Publicznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze.

Wykorzystano także dane sprawozdawcze za 2018 r. z poszczególnych Działów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze.

1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i rozwiązywanie już istniejących.

1.1. Praca socjalna prowadzona w środowiskach zagrożonych występowaniem dysfunkcji i w rodzinach dysfunkcyjnych.

Praca socjalna w głównej mierze realizowana jest przez Dział Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Praca socjalna rozumiana jest, jako działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W 2018 r. pomocą niematerialną w formie wyłącznie **pracy socjalnej** objęto 2152 osoby zamieszkujące na terenie Jeleniej Góry.

Jednym z narzędzi pracy pracowników socjalnych jest kontrakt socjalny, będący pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

W 2018 r. zawarto 89 kontraktów socjalnych z osobami korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej.

Jednym z głównych powodów zawierania kontraktów socjalnych była potrzeba motywowania osób uzależnionych do podjęcia terapii. W okresie sprawozdawczym 159 rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej borykało się z problemem uzależnienia, 131 osoby motywowane były przez pracowników socjalnych do podjęcia terapii, z czego terapię leczenia uzależnień podjęło 47 osób.

1.2. Praca z rodziną prowadzona przez asystenta rodziny.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej według stanu na dzień 31.12.2018 r. zatrudnionych jest 6 asystentów rodziny. Zgodnie z aktualnie obowiązującym stanem prawnym liczba rodzin, z którymi jeden asystent może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

W 2018 r. wsparciem asystentów rodziny objętych było łącznie 90 rodzin, z 19 rodzinami asystenci zakończyli pracę (w 10 przypadkach ze względu na osiągnięcie założonych celów, w 8 przypadkach ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, natomiast w 1 przypadkach z uwagi na inne przyczyny).

Poniżej przedstawiony został przekrój działań pomocowych podejmowanych na rzecz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Rodzaj działań wspierających rodzinę	Liczba rodzin objętych daną formą wsparcia
1. DZIAŁANIA DIAGNOSTYCZNE, OPIEKUŃCZE REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z RODZINĄ	
1. DZIAŁANIA DIAGNOSTYCZNE	65
1.1 Diagnoza dysfunkcji i deficytów rozwojowych	
1.2. Stała obserwacja stanu emocjonalnego dziecka, jego samopoczucia, rozwoju, więzi	57
1.3. Analiza efektywności oddziaływań wychowawczych	64
2. DZIAŁANIA OPIEKUŃCZE I WSPÓŁPRACA Z RODZINĄ	
2.1. Zapewnienie opieki w godzinach popołudniowych	4
2.2 Czuwanie nad realizacją obowiązku szkolnego	57
3. DZIAŁANIA EDUKACYJNE	
3.1 pomoc w odrabianiu lekcji i w przygotowywaniu się do samodzielnej pracy	9
3.2 Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia	7
3.3 Pozyskanie wolontariusza, który pomaga w nauce czytania a także świadczy pomoc w formie zakupów świątecznych, prezentów dla dzieci	13

3.4. Udzielanie nieodpłatnych korepetycji , w tym z : * matematyki * języka polskiego * chemii * języka niemieckiego * fizyki * języka angielskiego	2 2 3 1 0 5
3.5 WDRAŻANIE ZABAW EDUKACYJNYCH, m. in technik wykorzystujących fantazję, metod poprawiających werbalizację u dzieci, nauki komunikacji poprzez zabawę	21
4. WSPÓŁPRACA Z PLACÓWKAMI OŚWIATOWYMI	
4.1. Współpraca z przedszkolami	25
4.2. Współpraca ze szkołami podstawowymi	45
4.3. Współpraca z gimnazjami	5
4.4. Osobisty kontakt z nauczycielami przedmiotowymi w celu uzyskania zakresu programowego niezbędnego do nadrobienia zaległości przez dzieci	31
5. MONITOROWANIE SYTUACJI ZDROWOTNEJ W RODZINIE, PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I PROZDROWOTNYCH	
5.1. Ustalanie terminów wizyt lekarskich, rejestracja do lekarzy specjalistów (ginekolog, dermatolog, internista, psychiatra, stomatolog, chirurg, neurolog), rejestracja na rehabilitację oraz towarzyszenie rodzinie	59
5.2. Umówienie wizyty u psychologa, tarapeuty	34
5.3. Poradnictwo w zakresie racjonalnego żywienia, w tym: pogadanki, układanie zbilansowanego tygodniowego menu, praktyczna nauka pieczenia, praktyczna nauka gotowania, wspólne zakupy połączone z nauką racjonalnego gospodarowania budżetem domowym	28
5.4. Doradztwo w zakresie przestrzegania zasad higieny - pogadanki, sprawdzanie czystości	56
5.5 Wizyty w szpitalach podczas leczenia i diagnostyki podopiecznych, pomoc w uzyskaniu aparatu słuchowego, wkładek ortopedycznych, leczenie stomatologiczne pod narkozą	10
6. WSPÓŁPRACA Z SĄDEM REJONOWYM, PROKURATURĄ REJONOWĄ ORAZ POLICJĄ	
6.1. Towarzyszenie w rozprawach sądowych (o odwieszenie wyroku, o powrót dziecka do domu, o ingerencję w wykonywanie władzy rodzicielskiej, zasądzenie alimentów)	13

6.2. Towarzystwo podopiecznej podczas wizyty na Komendzie Policji celem złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa	2
6.3. Podjęcie współpracy z dzielnicowym	12
6.4. Podjęcie współpracy z kuratorami sądowymi w celu poprawy sytuacji rodzin	32
6.5. Sporządzanie opinii do Sądu Rejonowego na temat rodziny i jej członków	26
7. POMOC RODZINOM W ZAŁATWIENIU NIEZBĘDNYCH SPRAW URZĘDOWYCH	
7.1. Zakład energetyczny – pomoc w uzyskaniu ugody w sprawie rozłożenia na raty spłaty zadłużenia za energię, pomoc w sprawie rozłożenia na raty spłaty zadłużenia za czynsz lub możliwość odpracowania zaległego czynszu.	8
7.2. Urząd Miasta – wnioski o przyspieszenie przydziału lokalu socjalnego, wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego, o przyznanie mieszkania.	16
7.3. Wnioski o usunięcie usterek, o ocenę stanu technicznego mieszkania, o wymianę pieca, do ZUS, do Urzędu Skarbowego, Straży Pożarnej, PKP Nieruchomości, ZGWik „Wodnik”	12
8. POZOSTAŁE INNE DZIAŁANIA POMOCOWE	
8.1. Pozyskanie sponsorów (zabawki, słodycze i owoce dla dzieci, wyprawki dla dzieci do przedszkola oraz na budowę łazienki)	31
8.2. Pozyskanie odzieży dla rodzin	43
8.3. Pozyskanie na rzecz rodziny wolontariusza	0
8.4. Pozyskanie dla rodziny mebli oraz sprzętu AGD	18
8.5. Włączenie potrzebujących rodzin do akcji „Szlachetna paczka”	16
8.6. Systematyczna organizacja zabaw, pozyskanie we własnym zakresie i dostarczenie dzieciom różnorodnych gier planszowych poprawiających werbalizację, koncentrację uwagi, stymulujących logiczne myślenie. Wspólne gry i zabawy, cykliczna nauka pożytecznego spędzania czasu wolnego	21
8.7. Pomoc w wyrobieniu dokumentów tożsamości, , monitorowanie sytuacji rodziny po zakończeniu współpracy.	18
8.8. Pomoc w zorganizowaniu wypoczynku letniego	16
8.9. Pomoc w rozliczeniu zeznań podatkowych	4

Dzięki staraniom Działu i złożeniu 2 ofert konkursowych, udało się pozyskać w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018” dodatkowe środki finansowe w łącznej kwocie 186 310,00 zł, które przeznaczone zostały na:

- dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – 78 192,00 zł,
- dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny – 108 118,00 zł.

1.3. Stały nadzór kuratora

Z danych przekazanych przez Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział II Rodzinnych i Nieletnich wynika że w 2018 r. zostało wydanych 70 orzeczeń w sprawach opiekuńczo wychowawczych i 82 orzeczenia w sprawach nieletnich dotyczących nadzoru kuratora.

1.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, wsparcie i pomoc osobom doznającym przemocy oraz realizacja programów edukacyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy.

W okresie sprawozdawczym, realizując zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Dział Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom współpracował ze szkołami i pedagogami szkolnymi, z Policją i Strażą Miejską oraz z Sądem i kuratorami sądowymi.

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. z usług Działu skorzystało ogółem 238 osób. Przy obliczeniach statystycznych - zgodnie z dziennymi rejestrami oraz oświadczeniami osób, prowadzonymi w Dziale - podano rzeczywistą liczbę osób korzystających w okresie sprawozdawczym z kompleksowej pomocy. Daną osobę wykazano tylko raz, bez względu na liczbę wizyt u poszczególnych interwentów.

Główne problemy z jakimi zwrócili się mieszkańcy Jeleniej Góry do Działu Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom w roku ubiegłym to:

- przemoc ze strony bliskich – 49 osób,
- konflikt rodzinny - 40 osób,
- konflikty małżeńskie i w konkubinacie - 41 osób,
- problemy wychowawcze - 39 osób,
- uzależnienie od alkoholu - 38 osób,

– trudności w funkcjonowaniu w życiu codziennym - 28 osób.

Do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 214 „Niebieskich Kart” - formularz A. Na posiedzeniach grup roboczych wypełniono 36 „Niebieskich Kart”- formularz C, oraz 37 „Niebieskich Kart”- formularz D.

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, oraz 1867 posiedzeń grup roboczych, w których czynny udział brali pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny.

W okresie sprawozdawczym przez pracowników MOPS założonych zostało 31 Niebieskich Kart oraz złożono 3 doniesienia do Prokuratury.

W roku sprawozdawczym zostało zakończonych 175 procedur „Niebieskie Karty” po stwierdzeniu ustania przemocy w rodzinie i powzięciu uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, a także rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W Dziale Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom w roku 2018 funkcjonowała grupa wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie, z którego to wsparcia skorzystało 3 osoby.

Dział Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemoc i Uzależnieniom realizował warsztaty korekcyjno - edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzony metodą z Duluth w wymiarze 10 godzin indywidualnych i 60 godzin spotkań grupowych. Program rozpoczęło 7 mężczyzn, natomiast ukończyło 2.

W roku 2018 przeprowadzono warsztaty dla uczniów i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie Miasta Jeleniej Góry. Tematyka spotkań dotyczyła przeciwdziałania przemoc w rodzinie oraz przemocy rówieśniczej. Łączna liczba uczestników wyniosła 742 osoby.

W **lipcu 2018 r.** Dział Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom wraz z Komisariatem I Policji, przy wsparciu. Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze, był współorganizatorem projektu edukacyjnego pt. „Bezpieczne Wakacje” na terenie Domu Dziecka „Nadzieja”. Specjaliści zorganizowali dla dzieci pogadanki edukacyjne na temat bezpieczeństwa podczas wakacji, a także liczne gry i zabawy, zawody sportowe oraz konkurs plastyczny z nagrodami dla najmłodszych. Na ten cel pozyskano sponsorów z terenu Miasta Jeleniej Góry.

Na przełomie **czerwca i lipca 2018 r.** psycholog i pedagog Działu Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom przeprowadził cykl warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

We **wrzeźniu 2018 r.** psycholog Działu Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom przeprowadził warsztaty dla dzieci zagrożonych wystąpieniem przemocy w rodzinie ze Świetlicy Środowiskowej „Jelonek” w Jeleniej Górze. Zajęcia poświęcone były tematyce emocji i sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach stresowych.

W **październiku 2018 r.** przedstawiciele Działu Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom wzięli czynny udział w konferencji pt. „Jak pomóc dziecku krzywdzonemu”, organizowanej przez Jeleniogórski Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka oraz Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej i Stowarzyszenie Pomocy Chorym Dzieciom przy Oddziale Pediatrycznym. Psycholog tut. Działu zaprezentował wykład pt. „Obraz psychologiczny dziecka krzywdzonego”, natomiast pedagog przybliżył słuchaczom procedurę „Niebieskie Karty” wobec osób małoletnich.

Pracownicy Działu Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom w grudniu 2018 r., zorganizowali „Mikołajki” dla wychowanków Domu dla Dzieci „Nadzieja” oraz Świetlicy Środowiskowej „Jelonek” w Jeleniej Górze. Głównym celem projektu było przeciwdziałanie marginalizacji dzieci z rodzin ubogich i zagrożonych występowaniem przemocy.

1.5. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami uniemożliwiającymi prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo – wychowawczych, motywowanie do podjęcia terapii i monitorowanie terapii.

Miejszem pierwszych oddziaływań informacyjnych dla osób borykających się z problemem uzależnienia, a także bazą do prowadzenia działań edukacyjnych w tym zakresie jest Dział Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom, który mieści się i funkcjonuje w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Oferta realizowana i kierowana jest do osób, których problemy życiowe związane są ze szkodliwym pićm alkoholem oraz dla rodzin osób uzależnionych. Zajęcia obejmowały różne formy służące budowaniu trzeźwości.

Udzielana pomoc skierowana jest do osób, których problemy życiowe związane są ze szkodliwym piciem alkoholu oraz do rodzin osób uzależnionych. W tym celu prowadzone są zajęcia służące budowaniu **trzeźwości**. Uczestnikami zajęć są:

- osoby podejmujące abstynencję z zamiarem wyjazdu na podstawową terapię odwykową – praca na tych zajęciach dotyczy identyfikacji uzależnienia i polega na udzielaniu informacji o leczeniu i sposobach terapii, jak również pozwala uzyskać podstawowe umiejętności do utrzymania abstynencji,
- osoby po podstawowej terapii odwykowej, z którymi pracuje się między innymi nad uznaniem swojej bezsilności wobec alkoholu, rozbrajaniem mechanizmów obronnych, uświadamianiem strat mechanizmów zniszczeń spowodowanych przez picie alkoholu,
- osoby współuzależnione (współmałżonkowie osoby uzależnionej), które w trakcie spotkań uczą się, jak radzić sobie z problemami wynikającymi z uzależnienia członka rodziny oraz jak stwarzać warunki i podejmować działania wspomagające proces wychodzenia z alkoholizmu.

Dział ten, poza realizacją zadań związanych z poradnictwem i terapią na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, przez wielu uczestników zajęć postrzegany jest również jako miejsce bezpieczne w sytuacjach kryzysowych. Stykają się w nim bowiem ludzie dotknięci tymi problemami na płaszczyźnie nieformalnej, na zasadzie wzajemnego wsparcia, zaufania i przyjaźni, tworząc w ten sposób własne środowisko ludzi uczących się ponownie żyć bez alkoholu i przemocy.

1.6. Podejmowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży w sferze patologii społecznych.

Nadrzędnym celem przeprowadzonych działań przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji było wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochronę ofiar przemocy oraz organizacja pieczy zastępczej i profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

W obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochronę ofiar inicjowano działania edukacyjno-profilaktyczno-prewencyjne i interwencyjne. Działania te skierowane były przede

wszystkim do ofiar przemocy w rodzinie - dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych i niepełnosprawnych.

Kierując się preambułą ww. ustawy - Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze dbała o dobrą współpracę ze wszystkimi osobami, instytucjami i organizacjami pracującymi z dziećmi i rodzicami.

Na wykazane dane statystyczne składają się nałożone na Komendę Miejską Policji w Jeleniej Górze określone cele: cel główny Programu i szczegółowy oraz ich realizacja:

Cel: zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i rozwiązywanie już istniejących.

L.p.	Cele szczegółowe	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	Dane liczbowe
1	1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i rozwiązywanie już istniejących	1.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, wsparcie i pomoc osobom doznającym przemocy oraz realizacja programów edukacyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy.	liczba wypełnionych „Niebieskich Kart”	171
			liczba złożonych zgłoszeń do Prokuratury	66
		1.5. Podejmowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży w sferze patologii społecznych.	liczba programów prewencyjnych	9
			liczba osób objętych programami	33.580
			liczba spotkań z młodzieżą, pedagogami i rodzicami	507
			ilość odbiorców	24.965
			monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami	528

Płaszczyzną do pracy policjantów na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa rodziny była:

- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uznano za niezbędną;
- działalność w kierunku ograniczenia zjawiska patologii społecznych oraz jej przyczyn i skutków - zmniejszenie dysfunkcji, w szczególności przemocy w rodzinie; motywowanie do podjęcia działań naprawczych i właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- profilaktyka - wspieranie rodziny oraz działania profilaktyczne z udziałem m.in. placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym typu: interwencyjnego (tzw. pogotowie opiekuńcze), rodzinnego, socjalizacyjnego - Centrum Opieki nad Dzieckiem „Dąbrówka” oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze „Dąbrówka 1”, „Dąbrówka 2”, „Dąbrówka 3”, Dom dla Dzieci NADZIEJA Nr 1, Dom dla Dzieci NADZIEJA Nr 2, Dom dla Dzieci NADZIEJA Nr 3, Dom dla Dzieci NADZIEJA Nr 4, prowadzone przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja”, Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy przy ul. Sobieskiego 80 w Jeleniej Górze), rodzin zastępczych, świetlic środowiskowych funkcjonujących na terenie miasta (w szczególności „Jelonek” przy ul. Kilińskiego i „Harcówka” przy ul. Wiejskiej), placówek oświatowych (wszystkich szczebli), Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Opiniodawczego Zespołu Specjalistów Sądowych działających przy Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze, Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich (kuratorzy sądowi), Powiatowego Urzędu Pracy, kościołów i związków wyznaniowych, organizacji pozarządowych;
- monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie ich terapii.

W każdym przypadku powzięcia informacji, że w funkcjonowaniu danej rodziny pojawiały się dysfunkcje w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych dziecka, zapewniano bezpieczeństwo dziecku oraz podejmowano konkretne działania mające na celu poprawę sytuacji w rodzinie. Praca z taką rodziną wymagała interdyscyplinarnych i zintensyfikowanych rozwiązań. Stąd też stałe monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji

opiekuńczo-wychowawczej przez policjantów, w szczególności dzielnicowych i funkcjonariuszy Wydziału ds. Nietletnich i Patologii KMP przy współpracy, współdziałaniu z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, kuratorami sądowymi oraz innymi podmiotami lub instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Działania związane ze zwiększeniem pomocy i ochroną ofiar przemocy w rodzinie prowadzili również funkcjonariusze służb patrolowo - interwencyjnych, którzy w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, niezwłocznie podejmowali działania interwencyjne i zaradcze. Jednocześnie na stronie internetowej jeleniogórskiej Policji zamieszczono „Informator dla osób pokrzywdzonych przestępstwem”, „Przewodnik dla instytucji współpracujących”, „Dane teleadresowe instytucji samorządowych oraz podmiotów i organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie”. Ponadto w dniach 19 lutego – 25 lutego 2018 roku, w ramach „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przemocą” funkcjonariusze KMP uczestniczyli w interdyscyplinarnych dyżurach podczas których udzielali specjalistycznych porad.

Równolegle prowadzone były działania profilaktyczne, skierowane przede wszystkim do rodzin wychowujących dzieci, a jednocześnie niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rodzinie takiej zapewniano wsparcie polegające w szczególności na analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnieniu roli i funkcji rodziny, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomocy w integracji rodziny, przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, dążeniu do reintegracji rodziny.

Najważniejsze w pracy policjantów było dobro dzieci i wspieranie rodziny w prawidłowym pełnieniu funkcji rodzicielskich. Priorytetem wspierania rodziny było zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z wychowaniem. Realizacja zadania polegała na bieżącej identyfikacji zjawiska i rozmiarów przemocy w rodzinie oraz zagrożeń patologiami społecznymi, tj:

1. ujawnianie sprawców przemocy i ochrona ofiar przemocy; praca z rodziną zagrożoną kryzysem lub przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej (udzielanie wsparcia i pomocy);

2. w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin - niezwłoczne podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych;

3. diagnoza rodziny, ustalenie problemu i dysfunkcji w funkcjonowaniu rodzin, celem właściwego udzielenia wsparcia instytucjonalnego;

4. współdziałanie w zwiększeniu wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodziców lub opiekunów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;

5. wspieranie osób z niepełnosprawnością lub zaburzeniami rozwojowymi dzieci występujących w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej;

6. ograniczenie sytuacji kryzysowych w rodzinach powstających w wyniku występujących uzależnień i współuzależnień:

- motywowanie do podjęcia leczenia i udziału w grupach wsparcia,
- realizowanie ww. programów i działań oraz kierowanie do właściwych instytucji pomocowych, konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami (ściśła współpraca z MOPS w Jeleniej Górze, Sądem Rejonowym, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Monarem, placówkami oświatowymi - wszystkich szczebli);

7. zwiększenie świadomości rodzin o roli podmiotów udzielających pomocy:

- wskazanie roli poszczególnych podmiotów działających na rzecz rodziny,
- zintensyfikowana współpraca z instytucjami pomocowymi.

W ramach procedury „Niebieskie Karty”, każda rodzina mająca problemy, poddana była wnikliwej diagnozie na podstawie, której konstruowany był indywidualny plan pomocy. W zależności od zdiagnozowanych problemów i potrzeb w środowisku rodzina otrzymała wsparcie. W każdym przypadku było to rodzinne poradnictwo prowadzone w ramach prac grupy roboczej przez specjalistów, pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze. Rodzina mogła uzyskać wsparcie w postaci poradnictwa specjalistycznego w zakresie porady prawnej, pomocy psychologicznej czy diagnozy psychiatrycznej. Kolejną realizowaną formą wspierania rodzin była terapia i mediacja. Mediacje rodzinne podejmowane były przez psychologów. W przeważającej liczbie wsparcie psychologa dotyczyło problemów przemocy w rodzinie, uzależnień oraz zdrowia psychicznego. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych objęte były wsparciem asystenta rodziny.

W działaniach na rzecz dziecka i rodziny funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze (dyżurni, służby patrolowo-interwencyjne, dzielnicowi, dochodzeniowo-śledczy, komórki ds. nieletnich i patologii, koordynator procedury „Niebieskie Karty”) podejmowali szeroką współpracę z podmiotami lub instytucjami działającymi na rzecz rodziny. Inicjowano działania zmierzające do nawiązania i wzmocnienia współpracy pomiędzy służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez m.in. nawiązanie współpracy pomiędzy takimi osobami w celu wypracowania wspólnej polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przeprowadzenie interdyscyplinarnych spotkań, konferencji, szkoleń i debat społecznych z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb, w tym innych podmiotów realizujących ww. działania.

Rolę wiodącą w realizacji działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży w sferze patologii społecznych pełnił Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze, Wydział ds. Nieletnich i Patologii KMP w Jeleniej Górze oraz dzielnicowi Komisariatu I Policji w Jeleniej Górze i Komisariatu II Policji w Jeleniej Górze. Realizując założenia **„Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Jeleniej Góry na lata 2018-2020”** podejmowane były strategiczne programy dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych, m.in.:

1. Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej”, w tym Rządowy Program „Bezpieczna +” – w ramach programów omówiono przejawy niedostosowania, które w szczególności zagrażają zdrowiu oraz życiu dzieci i młodzieży, a także pozostawiają trwałe, niekorzystne dla ich przyszłości skutki;

2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - głównym celem realizacji programu jeżeli chodzi o osoby małoletnie była edukacja dzieci i młodzieży nt. skutków stosowania przemocy w rodzinie oraz informowano, gdzie mogą należy szukać pomocy w sytuacji doświadczenia przemocy;

3. Wojewódzki Program Profilaktyczny na lata 2018-2020 „POLICJA PRZECIWKO PRZEMOCY W RODZINIE” – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” i „Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta Jelenia Góra na lata 2018-2020” - celem działań było ograniczenie liczby przypadków przemocy w rodzinie; - zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie wiedzy na temat przeciwdziałania uzależnieniom (osób dorosłych i dzieci oraz osób z różnych środowisk zawodowych mających wpływ na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie); -budowanie wizerunku i promocja działalności Policji w zakresie upowszechniania pozytywnych zachowań i postaw;

4. Narodowy Program Zdrowia Profilaktyki;

- **Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii** – w trakcie realizowania założeń wynikających z powyższego programu edukowano młodzież m.in.: o czynnikach ryzyka związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, skutkach ich zażywania i odpowiedzialności prawnej;

- **Krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych** - program zrealizowano w oparciu o pogadanki oraz spotkania z młodzieżą szkolną, w trakcie których informowano m.in. o tym, iż spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie jest przejawem demoralizacji;

5. Wojewódzki Program Profilaktyczny pn. „Świadomy Junior”- celem działań było w szczególności zapobieganie demoralizacji, przestępczości nieletnich, w tym głównie związanych z uzależnieniami (podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży szkolnej o zagrożeniach wynikających z uzależnienia od substancji psychoaktywnych, palenia papierosów czy spożywania alkoholu) cyberprzemocą oraz kradzieży;

6. Wojewódzki Program Profilaktyczny pn. „Bezpieczny Senior” – zgodnie z założeniami programu dzielnicowi edukowali samych seniorów, jak i osoby żyjące z seniorami w różnych relacjach, aby miały szansę dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców. Celem było ograniczenie liczby przestępstw dot. seniorów, w tym przemocy w rodzinie; inne, np. „Polityka wspierania bezpieczeństwa w województwie dolnośląskim”, Koncepcja działań Policji w zakresie profilaktyki społecznej na lata 2015-2018”.

Formy pracy profilaktycznej na rzecz dzieci i młodzieży:

- prelekcje z wykorzystaniem pokazów multimedialnych,
- pogadanki, spotkania,
- rozmowy profilaktyczne z uczniami,
- zebrania i rozmowy z rodzicami, edukacja rodziców,
- szkolenia pedagogów i nauczycieli,
- uczestnictwo w konferencjach,
- współpraca z Sądem Rejonowym III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich w Jeleniej Górze, w szczególności z kuratorami społecznymi, zawodowymi,
- współpraca z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w szczególności z pracownikami socjalnymi i Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego; Działem Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom.

Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze wraz partnerami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Jelenia Góra dążą do poprawienia sytuacji dziecka i rodziny, poprzez systematyczną pracę na rzecz zwiększenia poczucia bezpieczeństwa rodziny, ograniczenia patologii społecznych, minimalizowania negatywnych zachowań, podnoszenie oraz stworzenia skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka w ramach swoich kompetencji

1.7. Podejmowanie działań mających na celu podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, spotkań indywidualnych

Rodziny mające trudności w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych objęte zostały wsparciem, które miało na celu podniesienie ich kompetencji w tym zakresie. Działania takie podejmowane były m.in. w szkołach, w których uczą się dzieci. W poniżej zaprezentowanym zestawieniu tabelarycznym uwzględniono dane otrzymane ze wszystkich szkół na terenie Jeleniej Góry, które zbiorczo zostały opracowane przez Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Jeleniej Góry.

LP	Nazwa Placówki	Rodzaj działań mających na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, grup wsparcia, prelekcji, wykładów, spotkań lub porad indywidualnych	Liczba podjętych działań	Liczba rodzin objętych działaniami w roku 2017	Liczba utworzonych grup wsparcia
1.	Szkoła Podstawowa nr 2	Organizowanie szkoleń, Organizowanie warsztatów, prelekcji, wykładów dla rodziców	5	460	0
		Organizowanie szkoleń, Organizowanie warsztatów, prelekcji, wykładów dla dzieci	24	520	
		Organizowanie konsultacji i porad	375	187	
		Udostępnianie literatury fachowej	12	14	
		Badanie wzroku, dofinansowanie opravek do okularów	1	196	
		Badania logopedyczne	1	112	
		Objęcie uczniów pomocą świetlicy szkolnej	1	293	
		Organizowanie obiadów sponsorowanych	1	7	
		Objęcie rodzin pomocą materialną w formie stypendium szkolnego/ zasiłku szkolnego	1	42	
		Objęcie rodzin/uczniów pomocą rzeczową	4	9	
		Organizowanie dla rodzin bezpłatnych biletów do kina	2	32	
		Organizowanie paczek świątecznych dla rodzin	1	34	
		Organizowanie dożywiania w formie drugiego śniadania	1	48	
		Udział w Programach „Mleko w szkole”, „Owoce i warzywa w szkole”	1	706	
2.	Szkoła Podstawowa nr 3	szkolenia organizowane „Dobry Rodzic” współpraca z Poradnią PP	1 szkolenie	1 rodzina	
		konsultacje indywidualne dla rodziców	193	41 rodzin	
		poradnictwo we współpracy z MONAR	1	1 rodzina	
		rodziny zastępcze we współpracy z PCPR	4	3 rodziny	
		kolonie letnie TPD	lato 2018	6 rodzin	
		półkolonie: „Przystań Cieplice”, Mikołaj – kino „Lot”	lato 2018	2 rodziny	
			grudzień 2018	14 rodzin	
		pomoc zorganizowana przez Jeleniogórskie Stowarzyszenie Pomocy Szkole	wrzesień 2018 grudzień 2018	2 rodziny	
		Straż Miejska „Zostań z nami Św. Mikołajem”	grudzień 2018	28 rodzin	
		bezpłatne okulary – współpraca z Klubem Rotary	listopad 2018	2 rodzin	
		badanie logopedyczne uczniów klas I - wszystkich	I semestr 2018 / 2019	36 rodzin	
		Szkolne zajęcia z logopedą	II semestr 2017 / 2018 I semestr 2018/ 2019	3 rodziny 4 rodziny	
		stypendia	II semestr 2017 / 2018 I semestr 2018/ 2019	21 rodzin 11 rodzin	
		dożywianie	II semestr 2017 / 2018	5 rodzin	

			I semestr 2018 / 2019	6 rodzin	0
		współpraca z MOPS Jelenia Góra	II semestr 2017 / 2018	5 rodzin	
			I semestr 2018 / 2019	6 rodzin	
		współpraca z Sądem – Wydział III Nieletnich I Rodzinny	II semestr 2017 / 2018	6 rodzin	
			I semestr. 2018 / 2019	6 rodzin	
		pomoc psychologiczno – pedagogiczno – Indywidualne Programy Terapeutyczne	II semestr 2017 / 20178	11 rodzin	
			I semestr 2018 / 2019	14 rodzin	
3.	Szkoła Podstawowa Nr 5	Organizowanie spotkań, konsultacji i porad indywidualnych	45	28	
4	Szkoła Podstawowa nr 6	Indywidualne konsultacje dla rodziców prowadzone przez pedagoga szkolnego.	7	16	
		Konsultacje pracownika PPP w ramach otwartej „środy”.	10	12	
		Pedagogizacja rodziców w ramach wywiadówek i zebrań.	2	89	
		Spotkania z przedstawicielami Policji i PPPP	25	21	
		Współpraca z asystentem rodziny, MOPS i kuratorami sądowymi. Wymiana informacji, wspólne działania	120	111	
		Przeprowadzania wywiadów środowiskowych w rodzinach z problemami.	9	9	
5	Szkoła Podstawowa nr 7	Organizowanie konsultacji i porad przez psychologa i pedagoga.	6	40	0
		Zapewnienie dostępności konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	8	30	
		Organizowanie warsztatów	8	16	
		Organizowanie szkoleń	1	12	
		Objęcie dzieci wsparciem w formie stypendium	1	39	
		Udostępnianie literatury fachowej	1	4	
		Wsparcie rodzin w uczestniczeniu dzieci w koloniach		30	
		Objęcie dzieci badaniami logopedycznymi na terenie szkoły	1	43	
		Dofinansowanie oprawek do okularów dla dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, pochodzących z rodzin wielodzietnych i zagrożonych bezrobociem.	1	4	
		Objęcie opieką dzieci w świetlicy	1	30	
6	Szkoła Podstawowa nr 8	Zapewnienie dostępności konsultacji poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy w tym kierowanie do PPPP i PZP, udzielanie fachowej literatury	20 wniosków do PPPP, 15 skierowań do PZP	35	0

		Szkolenia prowadzone przez przedstawiciela MONAR dotyczące profilaktyki uzależnień	1	10	
		Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy i uzależnień	20	20	
		Kontakty i spotkania z asystentami rodziny na terenie szkoły	5	5	
		Udział w zespołach ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	6	6	
		Przekazanie opinii do MOPS na temat funkcjonowania uczniów w szkole, występujących problemów	33	33	
		Rozmowy indywidualne z uczniami sprawującymi problemy wychowawcze	900	300	
		Spotkania indywidualne z rodzicami – rozmowy, rozpoznanie sytuacji rodzinnej	900	300	
		Współpraca z kuratorami sądowymi – kontakty i spotkania na terenie szkoły	20	20	
		Skierowanie uczniów do MOS	1	1	
		Udzielanie porad rodzinom zgłaszającym się do szkoły z problemami w wychowywaniu dzieci	400	200	
		Organizowanie pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych	400	400	
		Udzielanie na bieżąco pomocy rodzicom/opiekunom niewydolnym życiowo w załatwieniu wszelkich spraw osobistych i urzędowych	500	200	
7	Szkoła Podstawowa Nr 10	Pedagogizacja rodziców – indywidualna rozmowa z pedagogiem	130 - I sem. 158 – II sem.		
		Spotkanie rodziców ze specjalistą terapii uzależnień	1		
		Skierowanie rodzin na terapię Wsparcie dla rodziny w MONAR	5	5	
		Poradnictwo we współpracy ze Szpitalem MSW – Poradnia Uzależnień	3	3	
		Współpraca z MOPS – rodziny zastępcze	2	2 rodziny	
		Współpraca z PPPP	30	2	
		Uczestnictwo młodzieży w zajęciach Świetlicy Środowiskowej – zajęcia w szkole	15	15	
		Uczestnictwo uczniów w zajęciach Ośrodka Kuratorskiego	10	8	
		Kolonie letnie 2018	13	13	
		Mamo, tato zabierz mnie do kina	16	13	
		Współpraca ze Strażą Miejską – „Paczki Mikołajkowe”	18	15	
		Paczki mikołajkowe (parafia)	18	18	
		Badanie słuchu uczniów klas I	10	10	
		Wywiady środowiskowe	14	14	
		- współpraca z MOPS, Sądem Rodzinnym	20	20	
		- stypendia	30	28	
		- zasiłek szkolny	1	1	
		- współpraca z Jeleniogórskim	1	1	

0

		Stowarzyszeniem Pomocy Szkole – paczki mikołajkowe			
		Spotkania nauczycieli w ramach Zespołu Wychowawczego	8	8	
		Kiermasz Bożonarodzeniowy, Festyn rodzinny	Cała społeczność szkolna		0
8	Szkoła Podstawowa Nr 11	Organizowanie konsultacji i porad indywidualnych dla rodziców na terenie szkoły	1 działanie – spotkania z rodzinami, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i rodzinnej – udzielenie wsparcia i pomocy	23 rodziny	0
		Spotkanie z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej z uczniami klas I na temat „Bezpieczna droga do szkoły”	1 działanie – spotkanie w formie wykładu, pogadanki, praktycznego pokazu	140 uczniów	
		Spotkanie z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej z uczniami klas I - IV na temat „Bezpieczne ferie”	1 działanie – spotkanie w formie wykładu, pogadanki,	655 uczniów	
		Spotkanie z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej z uczniami klas IV – VII na temat „Bezpieczne wakacje”	1 działanie – spotkanie w formie wykładu, pogadanki,	45 uczniów	
		Pomoc materialna "Stypendium szkolne"	1 działanie – przygotowanie dokumentacji	33 rodziny	
		Pomoc materialna "Zasiłek szkolny"	1 działanie – przygotowanie dokumentacji	2 rodziny	
		Stowarzyszenie „Wiosna” – akcja „Szlachetna Paczka”	1 działanie – wytypowanie rodzin do pomocy	3 rodziny	
		Drugie śniadanie w szkole	1 działanie – wytypowanie uczniów do	20 osób	

			otrzymywani a drugiego śniadania w szkole		
		<p>W naszej szkole podejmowanych jest szereg działań mających na celu wspomaganie rodziny. Kierowane są one głównie do tych rodziców, którzy mają różnego rodzaju problemy, utrudniające im prawidłowe pełnienie swojej funkcji opiekuńczej i wychowawczej- pełnienie roli matki i ojca. Wszystkie praktykowane przez nas formy pracy z rodzicami są głównie ukierunkowane na podnoszenie ich kompetencji rodzicielskich. Najczęściej stosowaną formą oddziaływań i pracy z rodzicami są porady, konsultacje i rozmowy indywidualne z rodzicami połączone z poradnictwem. Rodzice i uczniowie są kierowani na szkolenia dla rodziców z udziałem specjalistów: terapeuta uzależnień, funkcjonariusz Policji, doradca zawodowy, psycholog (PPPP, Policja, Poradnia Profilaktyki i terapii uzależnień MONAR). Najczęściej poruszane kwestie dotyczą: prawidłowego pełnienia roli ojca i matki; komunikacja pomiędzy rodzicem i dzieckiem; nawiązanie bliższych relacji z własnymi dziećmi; dojrzewanie i dorastanie dziecka- wiek gimnazjalny, problemy okresu dojrzewania- bunt, akceptacja (grupa rówieśnicza); zagrożenia uzależnieniem – konsekwencje, objawy, pomoc (alkohol, narkotyki, nikotyna; netoholizm, cyberprzemoc), konsekwencja rodzica w działaniu i postępowaniu; motywacja do działania- jak motywować dziecko; jak budować poczucie wartości dziecka; jak konstruktywnie rozwiązywać problemy; odpowiedzialność karna nieletnich sprawców czynów karalnych, odpowiedzialność prawna rodziców.</p>	<p>1. Indywidualne konsultacje z poradnictwem- 56 2. Prelekcje dla rodziców, uczniów, nauczycieli z udziałem specjalistów : „Odpowiedzialność karna nieletnich sprawców czynów karalnych”, „Cyberprzemoc- zagrożenia w sieci”, „Dopalacze”. 3. Szkolenie/ prelekcja dla uczniów z udziałem: a) funkcjonariusza Policji- 2 „Cyberprzemoc” „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie”. 4. Szkolenie dla rodziców z udziałem specjalisty (psycholog, pedagog) prowadzone w PPP- 8 „Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców”, „zaburzenia emocjonalne okresu dojrzewania” 5. Szkolenia dla rodziców,</p>	35 rodzin	

			uczniów z udziałem doradcy zawodowego dotyczące oferty szkół ponadgimnazjalnych oraz wyboru dalszej drogi edukacyjnej. 6. Współpraca z sądem, kuratorami. Organizowanie spotkań, konsultacji rodziców z kuratorami społecznymi i zawodowymi.		
9	Szkoła Podstawowa nr 13	<p>Udzielano informację na temat procedury „Niebieskiej Karty” osobom zagrożonym przemocą oraz rodzinom. Założono 1 Niebieską Kartę.</p> <p>W szkole prowadzone były zajęcia emocjonalno – społeczne pod kątem edukacji o uczuciach, sposobów radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Nauka technik relaksacji.</p> <p>Przeprowadzono rozmowy w przypadku zgłaszanych przejawów agresji ze strony bliskich oraz kierowano pisma do instytucji zewnętrznych tj. Sad Rodzinny, Mops, Policja.</p> <p>Prowadzono Rozmowy z rodzicami uczniów podczas zebrań z rodzicami oraz podczas indywidualnych spotkań z pedagogiem szkolnym. Wskazywano właściwe środki wychowawcze, literaturę oraz kierowanie rodziców do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.</p> <p>W Szkole zmodyfikowany został Szkolny Program wychowawczo- profilaktyczny. Realizacja odbywa się w ramach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogadanki zaproszonych gości „Tydzień dla bezpieczeństwa” - Policja, Straż Miejska, WOPR, Służby medyczne, - Realizację programu „Bieg po zdrowie”, - organizację Europejskiego Dnia Praw Dziecka – pogadanki w klasach, konkursu plastycznego, - Lekcje wychowawcze na temat przemocy 	12	256	0

		<ul style="list-style-type: none"> - e-lekcje, - pogadanki pedagoga oraz prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno- społeczne, - pedagogizację rodziców, - bieżącego reagowania na wszelkie przejawy agresji, - monitorowanie sytuacji rodzinnej uczniów, - bieżącą realizację Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego. - w szkole funkcjonuje świetlica szkolna, która wspiera rodziny w roli wychowawczej. 			
10	Szkoła Podstawowa nr 15	<p>Organizowanie indywidualnych spotkań i konsultacji o charakterze poradnictwa, mające na celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie roli i funkcji rodziny; - rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych w rodzinie; - pomocy w integracji rodziny, - informowanie o możliwościach podjęcia współpracy z instytucjami zajmującymi się wspieraniem rodziny. 	Przeprowadzono 150 rozmów związanych z podnoszeniem kompetencji rodzin w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	66	
		<p>Działania w ramach pedagogizacji rodziców:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie warsztatów dla uczniów i rodziców mających na celu wzmocnienie relacji w rodzinie „Zabawa w ćwierćland”; - spotkanie rodziców z psychologami z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej - udostępnianie informacji w postaci ulotek, broszur, literatury 	<p>2</p> <p>1</p> <p>2</p>	<p>32</p> <p>21</p> <p>50</p>	
		Organizowanie konsultacji indywidualnych dla rodzin z współpracującym psychologiem z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej	1 raz w miesiącu	16	
		Organizowanie szkolenia dla nauczycieli na temat wzmocnienia kompetencji rodziców w procesie wychowawczym.	3 szkolenia w trakcie Zespołów Wychowawczych	17 wychowawców	
		Utworzenie zespołu nauczycieli wspomagających podejmującego działania związane z szeroko pojętym poradnictwem dla rodziców	1 raz w tygodniu	14 osób	

13	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Jeleniej Górze	<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie porad indywidualnych rodzicom/prawnym opiekunom, • pomoc w wypełnianiu dokumentacji, • przygotowanie i prowadzenie warsztatów dla rodziców, • interaktywne wywiady dla rodziców/prawnych opiekunów, • przygotowanie i omówienie broszur informacyjnych dla rodziców • wskazywanie placówek udzielających pomocy w problemach pojawiających się w rodzinie, <ul style="list-style-type: none"> • indywidualne wyjazdy do domów rodzinnych uczniów w celu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, • diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie: indywidualne rozmowy z wychowankami, obserwacja dzieci i młodzieży podczas zajęć lekcyjnych i internatowych, rozmowy z wychowawcami i nauczycielami, ocena reaktywności emocjonalnej młodzieży po powrocie z domu rodzinnego, współpraca z kuratorami sądowymi i pedagogami szkół macierzystych wychowanków, • zapraszanie rodziców/prawnych opiekunów na imprezy organizowane w placówce, • współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej i asystentami rodziny, współpraca z MOPS, GOPS, PCPR. <ul style="list-style-type: none"> • edukacja dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych: zajęcia socjoterapeutyczne mające na celu podniesienie samooceny, poczucia własnej wartości, trening asertywności, rozwój kompetencji społecznych i komunikacyjnych, uczenie odreagowywania w sposób społecznie akceptowany napięcia emocjonalnego i stresu, 	135 kontaktów indywidualnych pedagogów szkolnego z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci, 128 kontaktów indywidualnych psychologów z rodzicami/prawnymi opiekunami. 2 spotkania – wywiady, pedagogizacja rodziców, wizyty w domach rodzinnych wychowanków – 6 na bieżąco wg harmonogramu imprez szkolnych zajęcia socjoterapii dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum w ramach zajęć lekcyjnych – 1 godzina tygodniowo, zajęcia socjoterapii, popołudniowe w grupach internatowyc	Ze wszystkim rodzicami/prawnymi opiekunami utrzymywany jest kontakt, na bieżąco opiekunowie naszych wychowanków informowani są o sytuacji wychowawczo – szkolnej swoich dzieci	0
----	--	---	---	---	----------

		<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie alternatywy dla patologii rodzinnych poprzez rozwój zainteresowań, zmianę otoczenia, integrację ze środowiskiem o odmiennych i prawidłowych wzorcach – wycieczki po najbliższej okolicy, zajęcia sportowe, edukacja filmowa, teatralna i muzealna, brydż, szachy, ścianka wspinaczkowa, narty, zielona szkoła. 	h oraz z psychologiem i pedagogiem – 1 raz w tygodniu. w ciągu całego roku szkolnego. Zgodnie z Programem Wychowawczym i Profilaktycznym placówki.		
14	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1	Realizacja ogólnopolskiego programu profilaktyki „Unplugged” oraz „Ars – czyli jak dbać o miłość”, w ramach których rodzice klas gimnazjum i liceum mieli możliwość indywidualnych konsultacji dotyczących uzależnień.	1 raz w ciągu roku szkolnego	116 gimnazjalistów 178 licealistów wspólnie z rodzicami	
		Udział w programie „Systemowe rozwiązania w środowisku lokalnym ukierunkowane na wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu” – spotkania ze specjalistami dla rodziców	Kwiecień 2018	1320 uczniów i rodziców	
		Organizacja we współpracy z rodzicami Koncertu Charytatywnego oraz Balu Integracyjnego	1 raz w ciągu roku	W miarę potrzeb rodziców	
		Comiesięczny dyżur psychologa dla rodziców	9 spotkań		
		Indywidualne konsultacje z pedagogiem szkolnym	10 spotkań	302 uczniów 121 rodziców	
		Spotkania z nauczycielami i pedagogami szkolnymi w ramach „ostatnich czwartków miesiąca” – konsultacje indywidualne	Cały rok szkolny		
		Stała współpraca z Poradnią Zdrowia psychicznego oraz publiczną Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Jeleniej Górze	Cały rok szkolny		
15	Zespół Szkół Elektronicznych i Gimnazjum nr 3	- Organizacja prelekcji dla uczniów na tematy: - „Odpowiedzialność za czyny karalne” - „Bezpieczne ferie” - „Cyberprzemoc”	3 spotkania	250)	0
		- Spotkania z dzielnicowym	Spotkania w ramach godzin wychowawczych w	120 osób	

		wybranych klasach	
	Szkolenie rodziców z zakresu współcześnie występujących problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych – przedstawiciel MONAR	2	200 osób
	Lekcje wychowawcze z zakresu zapobiegania uzależnieniom w szkole „Unplugged” – karty edukacyjne	Zajęcia w klasach gimnazjum	120 osób
	Lekcje wychowawcze z zakresu cyberprzemocy, agresji na portalach społecznościowych	Zajęcia w klasach II i III technikum	90 osób
	Spotkania z doradcą zawodowym. Pomoc w wyborze szkoły ponadgimnazjalnej. Diagnoza predyspozycji zawodowych uczniów.	2 godzinne zajęcia dla uczniów klas III gimnazjum = 25 spotkań indywidualnych	50 uczniów
	Pogadanki na zajęciach z wychowawcą i pedagogiem szkolnym,	8 spotkań	180 osób
	Udzielanie porad wychowawczych rodzicom uczniów oraz bieżąca praca wychowawcza z uczniami w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom dzieci: - Rozmowy indywidualne z rodzicami uczniów nie przestrzegających regulaminów i zasad obowiązujących w szkole. Poradnictwo wychowawcze.	250	250
	Kierowanie uczniów do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, do Poradni Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu MSWiA, Monaru w celu diagnozy zaobserwowanych przez pedagogów i rodziców trudności w zachowaniu i funkcjonowaniu uczniów.	27	27
	- Współpraca z podmiotami odpowiedzialnymi za działania wychowawczo- interwencyjne na terenie Jeleniej Góry (MOPS, Policja, asystenci rodzin, kurator sądowy)	Cały rok	40
	Organizacja Zespołów Wychowawczych, w których udział biorą: uczeń, rodzic, wychowawca, pedagog. Opracowywanie strategii wychowawczych mających na celu poprawę funkcjonowania uczniów i ich rodzin: - rozmowy indywidualne z uczniami, sprawiającymi trudności wychowawcze. Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych.	25 350	25 350

		Organizacja Zespołów Wspierających dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w celu ustalenia Wielospecjalistycznych Ocen Funkcjonowania Uczniów oraz Indywidualnych Programów Terapeutycznych.	15 150	15 150	
		Prowadzenie przez nauczycieli zajęć rewalidacyjnych z uczniami z niepełnosprawnościami (terapia pedagogiczna, gimnastyka korekcyjna, rozwój umiejętności społecznych).	720 godz. (2 godz. /tydz./uczeń)	9	
		Organizacja wsparcia psychologicznego dla uczniów i rodziców. Dyżur psychologa w szkole oraz w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Jeleniej Górze	18	18	
		Dożywianie – darmowe bułki. Współpraca z Parafią ŚW. Judy w Jeleniej Górze.	1	40 osób	
		Zbiórki odzieży. Rzeczowa pomoc materialna.	1	3	
		Angażowanie uczniów w wolontariat-kształtowanie postaw prospołecznych, rozwój empatii. Udział w akcjach charytatywnych, pomoc niepełnosprawnym.	6	200	
		Wywiady środowiskowe w miejscu zamieszkania rodziny	5	5	
		Udział nauczycieli w szkoleniowych radach pedagogicznych oraz w zewnątrzszkolnych kursach, studiach podyplomowych, mających na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych.	50	70	
		Spotkania nauczycieli i pedagogów z rodzicami uczniów w ramach wywiadówek i tzw. „otwartych śród”. Udzielanie rodzicom informacji o postępach dydaktycznych uczniów, wyników obserwacji pedagogicznej, udzielanie porad wychowawczych i wsparcia.	10 spotkań	580 rodziców 70 nauczycieli	
16	Zespół Szkół Ekonomiczno - Turystycznych	Organizowanie spotkań dla rodziców klas I – funkcjonowanie dziecka w nowej szkole i rola rodzica w zakresie wspomaganie i opieki	1	ok. 70	0
		Organizowanie pomocy dla rodzin dysfunkcyjnym we współpracy z innymi instytucjami wspierającymi pracę szkoły	14	5	
		Porady indywidualne	ok. 40	ok. 40	
		Spotkania z psychologiem w szkole	6	3	

17	Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2	1. Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez:	2 spotkania (po jednym w semestrze)		0
		- pedagogizacja rodziców		79	
		- organizowanie comiesięcznych konsultacji psychologa z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej	8	8	
		- spotkania rodziców z wychowawcami i pedagogiem szkolnym w celu rozwiązywania problemów okresu adolescencji	13	21	
		„stoliki oświatowe” – rozwiązywanie konfliktów rówieśniczych w obecności rodziców, policji, wychowawców i pedagoga szkolnego	2	11	
		Rozmowy z kuratorami społecznymi	7	3	
2. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom w trudnej sytuacji materialnej poprzez:					
- akcję „Szafa” – przekazywanie odzieży dla uczniów	2	2			
- pomoc rodzicom w wypełnieniu i złożeniu wniosków na stypendium szkolne,	1	1			
- pomoc rodzicom w realizacji Rządowego Programu „Wyprawka Szkolna 2018”	1	1			
18	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2	Na bieżąco przez cały rok szkolny pedagog prowadzi konsultacje dla rodziców, udziela indywidualnego wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, w razie potrzeby organizuje spotkanie podczas wywiadówki.	Odbyło się 200 rozmów	60 osób	0
		Wizyty domowe celem rozpoznania sytuacji ucznia w środowisku rodzinnym	5	1	
19	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	Zajęcia psychoedukacyjne z rodzicami Akademia dla Rodziców	5	6	0
		Porady indywidualne	22	14	
20	Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych i Bursy Szkolnej	Wsparcie pedagogiczne w postaci indywidualnych konsultacji dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej. Doradztwo w zakresie stypendiów, wyprawek szkolnych i innych zewnętrznych form wsparcia.	15 konsultacji	7	0
		Doradztwo w zakresie możliwości podejmowania różnych działań , form wsparcia , leczenia, terapii.	30 konsultacji	8	

		Psychoedukacja rodziców w zakresie zagrożeń rozwoju ich dzieci oraz zasad komunikacji w rodzinie.	17 konsultacji	5	
		Wsparcie uczniów i ich rodzin z problemem uzależnień	20	7	
		Wywiady rodzinne, środowiskowe dla uczniów zgłaszających problemy	2	2	
		Monitoring sytuacji dydaktycznej ucznia – frekwencji i ocen - 3 monitoringi obejmujące wszystkich uczniów, około 100 konsultacji wychowawca – pedagog, około 60 konsultacji pedagog – uczeń-rodzic		45	
		Analiza środowiska wychowawczego uczniów	2 ankiety we wszystkich klasach dla uczniów, 1 ankieta dla rodziców	220	
		Wsparcie rodzin uczniów z chorobami i schorzeniami przewlekłymi	12	5	
21	Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych im. Stanisława Wyspiańskiego	Organizowanie pogadanek, warsztatów dla rodziców w czasie szkolnych wywiadówek oraz w czasie spotkań z Radą Rodziców (dystrybucja materiałów edukacyjnych np. ulotek itp.),	2	60	0 3 3
		Konsultacje indywidualne z uczniami i ich rodzicami/ opiekunami prawnymi	352	34	
		Udostępnianie fachowej literatury, udzielanie informacji nt. aktualnej bazy danych instytucji wspierających rodzinę	4	68	
		Współorganizowanie szkolnej konferencji pt. „Bezpieczeństwo w Internecie” z udziałem przedstawiciela Policji, prokuratury oraz firmy Connect (dla uczniów i ich rodziców, nauczycieli)	1	60	
		Zorganizowanie punktu konsultacyjnego z przedstawicielem PPP na terenie szkoły po wywiadówkach szkolnych	2	8	
		Kierowanie na konsultacje do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej (w tym na terapię rodzinną – 2)	21	21	
		Kierowanie do Poradnia Zdrowia Psychicznego	9	9	
		Wywiady środowiskowe (pedagog i wychowawca)	2	2	
		Organizowanie Zespołów wychowawczych w szkole	4	4	
		Kierowanie do DIKPPiU	2	2	
		Kierowanie do MONAR	2	2	
		Zorganizowanie spotkania dla młodzieży z przedst. OHP – Mobilne Centrum Informacji Zawodowej	1	43	
		Zorganizowanie prelekcji dla młodzieży	2	98	

	poprowadzonej przez konsultanta PPP – pt. „Stop paleniu”			0
	Zorganizowanie prelekcji dla młodzieży we współpracy z Policją dot. „Karalności wśród nieletnich”	1	61	
	Zorganizowanie warsztatów dla uczniów poprowadzonych przez przedstawiciela Uniwersyteckiej Szkoły Kształcenia Indywidualnego	3	130	
	Opiniowanie funkcjonowania uczniów do MOPS, Sądu Rejonowego, PPP, PCPR	31	31	
	Wyjazdy z młodzieżą na wycieczki, konkursy, olimpiady pozaszkolne	7	7	
	Stypendia socjalne	22	22	
	Zasiłki szkolne	3	3	
	Wyprawka szkolna	3	3	
	Zorganizowanie wycieczki edukacyjnej do Aresztu Śledczego	1	17	
	Zorganizowanie wycieczki edukacyjnej do sądu	1	12	
	Pomoc rzeczowa dla uczniów z rodzin najuboższych	4	4	
	Stypendium im. J. Szmajdzińskiego przyznawane gimnazjalistom	1	1	
	Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień MSW	2	2	
	Stypendia Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych	2	2	
	Koordynowanie prac zespołów tworzących IPET dla uczniów z orzeczeniami – stała współpraca z rodzicami	3	3	
	Współorganizowanie Artystycznych ferii w ZSRA – prowadzenie warsztatów artystycznych	1	12	
	Przeprowadzenie pogadank na lekcjach wychowawczych dot. wyboru dalszej drogi kształcenia (w ramach doradztwa zawodowego)	3	61	
	Przeprowadzenie pogadanki dla klas maturalnych dot. stresu przedmaturalnego	3	60	
	Prowadzenie systematycznych zajęć związanych z technikami skutecznego uczenia się	4	70	
	Przeprowadzenie ankiety wśród uczniów klas gimnazjalnych dot. wyboru szkoły	1	56	
	Przeprowadzenie ankiety wśród uczniów klas ponadgimnazjalnych dot. programu profilaktycznego „Na huśtawce życia”	1	80	
	Realizowanie w klasach ponadgimnazjalnych programu profilaktycznego „ARS czyli jak dbać o miłość”	4	70	

22	Zespół Szkół Technicznych „Mechanik”	Przeprowadzenie ankiety wśród rodziców uczniów klas ponadgimnazjalnych dot. programu profilaktycznego „Na huśtawce życia” oraz dystrybucja materiałów profilaktycznych	1	60	
		Udział w konkursie i realizowanie programu profilaktycznego „ Na huśtawce życia”	3	140	
		Promowanie programu „Dobry start, 300 dla ucznia”	1	120	
		Realizowanie programu profilaktycznego „Wybierz życie - pierwszy krok”	4	110	
		Szkolenie dla rodziców i uczniów dotyczące problematyki agresji i przemocy.	W oparciu o współpracę z Kolegium Karkonoskim – wykład dla uczniów i rodziców	150 rodziców 300 uczniów	
		Zagrożenia związane z używaniem środków odurzających .	Zajęcia dla rodziców – prowadzone w klasach. / 2 działania / 1 – na każdy semestr	80 rodziców	
		Indywidualne poradnictwo dla rodziców prowadzone przez wychowawców i pedagoga szkolnego - porady indywidualne Poradnictwo psychologiczne – pedagogiczne		150 osób	
Zagrożenia związane z drugorocznością i wagarowaniem uczniów.	Zebrań z rodzicami 2 razy w ciągu semestru	300 osób			
23	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	W placówce systematycznie odbywają się spotkania indywidualne z rodzicami, prawnymi opiekunami, którzy przejawiają nieprawidłowości w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Podczas spotkań z pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną rodzice uczą się bycia rodzicami dzieci niepełnosprawnych. Do pomocy rodzicom włączamy asystentów rodzin z ośrodków pomocy społecznej, koordynatorów rodzinnych pieczy zastępczych, kuratorów, pozostałych członków rodziny.	Indywidualne porady i spotkania: -Psycholog 41 -Pedagog 40 (część spotkań z rodzicami odbywała się w obecności psychologa i pedagoga)	29 rodzin 37 osób	
		Ponadto w szkole funkcjonuje „Klub aktywnego rodzica”, który z jednej strony pełni funkcję grupy wsparcia dla rodziców skupionych na podobnym problemie. Z drugiej jednak strony pełni funkcję edukacyjną i doradczą. W ramach działań klubu odbyły się spotkania, podczas których omówione zostały następujące tematy:	5 spotkań	18 osób	

		-Radzenie sobie ze stratą – jak pogodzić się z niepełnosprawnością dziecka; -Rola ojca w rodzinie; -Rola członków rodziny (rodzeństwo, dziadkowie, ciotki etc.) w życiu dziecka niepełnosprawnego intelektualnie; Specjalista kontra „znachor”- racjonalne szukanie pomocy dla dziecka.			
--	--	--	--	--	--

1.8. Zapewnienie dostępności konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy.

Na terenie Miasta Jeleniej Góry poradnictwa specjalistycznego, a także wsparcia w różnych obszarach funkcjonowania dzieci i młodzieży udziela także Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej skorzystało 3.474 dzieci z czego 2.848 to dzieci z Miasta Jeleniej Góry. Obszary, w jakich najczęściej pojawiały się problemy wymagające udzielania poradnictwa specjalistycznego to:

- objęcie pomocą w szkole ucznia z trudnościami dydaktycznymi i wychowawczymi,
- trudności dydaktyczne, w tym specyficzne trudności w nauce,
- trudności wychowawcze, w tym objawy nadpobudliwości, ADHD, zagrożenie niedostosowaniem społecznym,
- wady i zaburzenia rozwoju mowy, w tym również trudności w komunikacji werbalnej,
- trudności i zaburzenia emocjonalne,
- problemy towarzyszące niepełnosprawnościom w tym również diagnoza i terapia autyzmu i zespołu Aspergera oraz wsparcie w szkole dla ucznia z autyzmem i ZA,
- zaburzenia wczesnorozwojowe (wczesne wspomaganie rozwoju małego dziecka),
- niewydolność wychowawcza rodziców lub opiekunów,
- poradnictwo zawodowe,
- rozpad i zaburzony system rodzinny,
- zagrożenie uzależnieniem od komputera, alkoholu i środków psychoaktywnych,
- odroczenie od realizacji obowiązku szkolnego,
- trudności szkolne i objęcie pomocą w szkole ucznia cudzoziemca lub dziecka rodziców powracających z emigracji.

W ramach działań prowadzonych przez Publiczną Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną dzieci korzystały z następujących rodzajów terapii:

- terapia pedagogiczna, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – 74 osoby,
- terapia logopedyczna – 251 osób,
- terapia psychologiczna, w tym psychoterapia – 89 osób,
- inne zajęcia o charakterze terapeutycznym - w tym m.in.: wczesne wspomaganie rozwoju małego dziecka, terapia si (integracji sensorycznej), , pomoc psychologiczna i psychospołeczna – ogółem 274 osoby,
- zajęcia grupowe aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu (prowadzone w szkołach i placówkach) – 152 osoby,
- inne zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach (w tym m.in. zajęcia dotyczące przemocy w internecie, zajęcia integrujące zespół klasowy; zajęcia ukierunkowane na poprawę komunikacji w zespole klasowym oraz rozwiązywanie sytuacji trudnych i konfliktowych w szkole; zajęcia ukierunkowane na profilaktykę uzależnień) – ogółem 325 osób,
- zajęcia otwarte dla dzieci przedszkolnych – 53 osoby,
- interwencje kryzysowe – 15 osób,
- inne formy pomocy indywidualnej, nie mające charakteru terapeutycznego – ogółem 18 osób,
- inne formy pomocy grupowej (w tym: zajęcia grupowe w ramach wczesnego wspomagania, zajęcia grupowe dla dzieci jękających się; zajęcia wspomagające rozwój dziecka w wieku przedszkolnym oraz ukierunkowane na osiągnięcie gotowości szkolnej) – 251 osób,
- indywidualne porady zawodowe – 32 osoby,
- porady bez badań – 457 osób,
- badania przesiewowe mowy – 1.406 osób,
- badania przesiewowe słuchu w ramach programu „Słyszę”- 79 osób,
- prelekcje i wykłady dla rodziców (dotyczące m.in.: roli rodziców w rozwoju dziecka przedszkolnego, zagrożeń dla rozwoju młodego człowieka, postępowania w przypadku zachowań agresywnych w przedszkolu i szkole, gotowości szkolnej, trudności adaptacyjnych w szkole, norm rozwoju mowy oraz wspomaganie rozwoju mowy dziecka w wieku przedszkolnym; roli rodziców we wzmacnianiu motywacji zadaniowej

i poznawczej dziecka w wieku szkolnym; roli rodziców w wyborze szkoły i zawodu) – ogółem 216 osób,

- punkty konsultacyjne dla rodziców po badaniach przesiewowych – 326 osób,
- indywidualne konsultacje dla rodziców z psychologiem i neurologopedą i oligofrenopedagogiem – 78 osób,
- udział w pracach zespołów ds. pomocy dziecku oraz zespołów wychowawczych w szkole – 83 osoby.

Poradnia podejmowała również w okresie sprawozdawczym działania na rzecz podniesienia kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

- grupa wsparcia dla rodziców dzieci z trudnościami wychowawczymi i emocjonalnymi - 24 osoby (spotkania 1x/mies.),
- „Szkoła dla rodziców” (cykl cotygodniowych, 4-godzinnych warsztatów w edycji wiosennej i jesiennej) – ogółem 33 osoby,
- terapia rodzin – 38 rodzin.

1.9. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo oraz uczniom szkół podstawowych i szkół kształcenia specjalnego.

W 2018 r. na terenie Miasta Jeleniej Góry funkcjonowało 10 świetlic szkolnych, oferujących łącznie 1.638 miejsc. W roku sprawozdawczym z zajęć w świetlicach szkolnych skorzystało 1.600 uczniów. Dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo znalazły również opiekę w 7 świetlicach środowiskowych funkcjonujących w Jeleniej Górze. Liczba dzieci, objętych opieką w świetlicach środowiskowych w 2018 r. wyniosła 200 osób.

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej działa także **Świetlica dla Dzieci „Jelonek”**, która w 2016 r. została włączona do Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem. Jest ona przeznaczona dla 30 dzieci z terenu Jeleniej Góry wywodzących się ze środowisk zagrożonych wykluczeniem. Średnia miesięczna frekwencja to 20 podopiecznych.

1.10. Organizowanie wycieczek dla dzieci i młodzieży.

Jak wynika z danych otrzymanych od Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – w okresie wakacji w 2018 r. zorganizowane zostały półkolonie, kolonie

i obozy wyjazdowe dla 600 dzieci. Wskazane wyżej formy wypoczynku zorganizowane zostały przez 6 organizacji pozarządowych.

W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował dla 91 dzieci pobyt na koloniach letnich w Pogorzeliczy. Koszt kolonii wynoszący 79.618,00 zł został w całości pokryty ze środków pochodzących z opłat za wydawane zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Kolejnych 42 dzieci miało zapewniony pobyt na koloniach letnich w Międzywodziu (15 dzieci) i Pogorzeliczy (27 dzieci), zorganizowanych przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.

Mając na uwadze, iż w okresie ferii i wakacji ze względu na okres urlopowy szkół oferta edukacyjno-opiekuńcza w Jeleniej Górze dla dzieci jest niewystarczająca, a ich rodzice pozostawieni są bez pomocy w zakresie zorganizowania czasu wolnego dzieciom, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze przez cały okres wakacji (lipiec i sierpień) organizuje w Świetlicy dla Dzieci „Jelonek” przy ul. Kilińskiego 16, warsztaty pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 15:00, uczestnicy warsztatów byli objęci opieką pedagogów, którzy zapewnili im atrakcyjne zajęcia, w tym arteterapeutyczne.

Przedsięwzięcie cieszyło się dużym zainteresowaniem dzieci, spotkało się z akceptacją rodziców.

1.11. Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz upowszechnianie aktywnej integracji (aktywizacja zawodowa, edukacja społeczna i zdrowotna).

W 2018 roku w ramach działań na rzecz aktywności społecznej Klub Integracji Społecznej realizował działania, które były finansowane w całości ze środków EFS, w ramach projektu „Postaw na siebie II”.

Każdy z uczestników projektu miał możliwość wyboru instrumentów aktywnej integracji realizowanych w formie doradztwa indywidualnego i warsztatów grupowych, tj.:

- doradztwo zawodowe – 92 osoby;
- trening umiejętności psychospołecznych – 30 osób;
- poradnictwo psychologiczne – 75 osób;
- poradnictwo prawne – 65 osób;

- poradnictwo pedagogiczne – 45 osób;
- wyjazdowe warsztaty integracyjno-terapeutyczne – 31 osób.

Każdy z uczestników projektu miał możliwość wyboru dowolnego kursu/szkolenia podnoszącego kompetencje zawodowe. W 2018 r. z instrumentu tego skorzystało łącznie 119 osób. Szkolenia i kursy obejmowały taką tematykę jak:

- „Elektryk z uprawnieniami do 1 kV” – 2 osoby;
- „Pracownik administracyjno – biurowy ze specjalizacją kadry i płace” – 2 osoby;
- „Podstawy księgowości w małym i średnim przedsiębiorstwie” – 1 osoba;
- „Florystyka z obsługą kasy fiskalnej” – 4 osoby;
- „Sprzedawca / fakturzystka z obsługą kasy fiskalnej” – 5 osób;
- „Magazynier z obsługą wózka jezdniowego z napędem silnikowym i egzaminem UDT” – 2 osoby;
- „Obsługa koparko-ładowarki wraz z prawem jazdy kat. B” - 6 osób;
- „Kucharz małej gastronomii” – 2 osoby;
- „Podstawy dekorowania wnętrz” – 4 osoby;
- „Kursy komputerowe” w tym:
 - Kurs I – Podstawowy obejmujący: podstawy Windows, Word, Excel, Internet, poczta elektroniczna – 19 osób;
 - Kurs II – Edytor tekstu i arkusz kalkulacyjny dla średnio zaawansowanych obejmujący zaawansowane funkcje w programie MS Word oraz MS Excel – 4 osoby;
 - Kurs III – Podstawy tworzenia stron internetowych i grafiki komputerowej – 5 osób;
- Kursy „Wizażu” w tym:
 - Kurs II – Stylizacji paznokci – 8 osób;
 - Kurs III – Stylizacja paznokci z prawem jazdy – 8 osób;
- „Kurs Języka angielskiego” – 9 osób;
- „Kurs języka niemieckiego” – 4 osoby;
- „Krawiecki - podstawy” – 2 osoby;
- „Mobilny przedstawiciel handlowy z prawem jazdy kat. B” – 10 osób;
- „Prawo jazdy kat. C+E+ kwalifikacja wstępna” – 6 osób;

- „Operator wózka jezdniowego z napędem silnikowym wraz z bezpieczną wymianą butli gazowej wraz z prawem jazdy kat B” – 9 osób;
- „Prawo jazdy kat D wraz z uprawnieniami na przewóz osób” – 4 osoby;
- „Operator maszyn CNC” – 2 osoby;
- „Sprzedawca internetowy” – 1 osoba.

Większość działań realizowanych było w Klubie Integracji Społecznej. W ramach realizacji projektu w KIS odbywały się także spotkania grup samopomocowych i wolontariatu, w których uczestniczyło łącznie w dwóch grupach 54 osoby.

W roku sprawozdawczym była również prowadzona praca konsultanta rodziny. Konsultanci pracowali z rodzinami z dysfunkcjami społecznymi, zagrożonymi wykluczeniem społecznym, dotkniętymi problemem ubóstwa, bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, z rodzinami, których główne problemy są spowodowane niepełnosprawnością jednego z członków rodziny oraz z rodzinami biologicznymi lub zastępczymi, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze. Oprócz powyższych czynności konsultanci mają również obowiązek współpracować z pracownikiem prowadzącym kontrakt lub program, prowadzić dokumentację oraz sprawozdawczości z zakresu powierzonych zadań.

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zabezpieczenie jej podstawowych potrzeb.

2.1. Udzielanie świadczeń pomocy społecznej oraz kierowanie osób do podjęcia prac społecznie użytecznych.

W 2018 r. w ramach świadczeń pomocy społecznej MOPS udzielił pomocy finansowej, w naturze i usługach 2.426 osobom, a łączny koszt świadczeń wyniósł 13 162 494,78 zł.

Wśród głównych rodzajów świadczeń wymienić należy:

- zasiłki stałe w kwocie 3.537.830.55 zł dla 730 osób,
- zasiłki okresowe w kwocie: 1.068.020.88 zł dla 700 osób,
- zasiłki celowe w kwocie: 763.032.82 zł dla 1.068 osób w tym sprawienie pogrzebu dla 11 osób na kwotę 25.765.00 zł. Oraz zasiłek celowy związany z wystąpieniem zdarzenia losowego został wypłacony 8 osobom w kwocie 11.200.00 zł,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w kwocie: 1.141.376.54 zł dla 360 osób,
- usługi opiekuńcze specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były na rzecz 7 osób na kwotę: 76.384.00 zł,
- usługi opiekuńcze specjalistyczne świadczone były na rzecz 26 osób na kwotę: 57.046.00 zł,
- realizację zadań wynikających z uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020 - na łączną kwotę 1.259.922,20 zł dla 1.695 osób,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę: 292.029.00 zł dla 633 osób,
- wynagrodzenie dla opiekunów prawnych na kwotę 24.400.00 zł dla 12 opiekunów,
- opłaty za pobyt mieszkańców Jeleniej Góry w domach pomocy społecznej w kwocie 4.905.487.79 zł dla 194 osób.

W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sporządził i przekazał do Powiatowego Urzędu Pracy w Jeleniej Górze listę 258 osób bezrobotnych

bez prawa do zasiłku, które mogą zostać skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych, w tym 97 kobiety i 161 mężczyźni. W 2018 r. z 134 osób skierowanych, prace społecznie użyteczne podjęło 128 osób.

Z powodu odmowy podjęcia prac społecznie użytecznych lub ich przerwania, jak również z powodu braku współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowy zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymywania jego postanowień, czy też nieuzasadnionej odmowy podjęcia zatrudnienia w 2018 r. wydano 99 decyzji odmawiających przyznania świadczeń z pomocy społecznej.

Wśród podmiotów, w których skierowane osoby wykonywały prace społeczno – użyteczne wymienić można: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Jeleniogórskie, Bursa Szkolna nr 1, Centrum Opieki nad Dzieckiem „Dąbrówka”, Muzeum Miejskie "Dom Gerharta Hauptmana", Dom Pomocy Społecznej "Pogodna Jesień", Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 4, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Międzyszkolny Ośrodek Sportu, Miejskie Przedszkole Nr 13, Miejskie Przedszkole nr 2, Młodzieżowy Dom Kultury, Miejski Dom Kultury "Muflon", Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Szkoła Podstawowa nr 10, Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 3, Szkoła Podstawowa nr 6, Szkoła Podstawowa nr 7, Szkoła Podstawowa nr 8, Teatr im C.K.Norwida, Zdrojowy Teatr Animacji, Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych i Bursy Szkolnej, Zespół Szkół Elektronicznych i Gimnazjum nr 3, Szkoła Podstawowa nr 13, Jeleniogórskie Stowarzyszenie Osób Bezrobotnych, „Przystań Twórcza - Cieplickie Centrum Kultury”, Szkoła Podstawowa nr 5, Miejskie Przedszkole nr 4.

2.2. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W roku 2018 zasiłki rodzinne wypłacono na rzecz 3.698 dzieci na kwotę 4 111 744 zł. Osoby, które mają prawo do zasiłku rodzinnego, mogą być również uprawnione do dodatków.

W okresie sprawozdawczym do zasiłku rodzinnego wypłacono dodatki na kwotę 1 923 877 zł. z tytułu:

- urodzenia dziecka na rzecz 195 dzieci na kwotę 145.287,96 zł,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego na rzecz 144 dzieci na kwotę 387.081,91 zł,
- samotnego wychowywania dziecka na rzecz 241 dzieci na kwotę 428.379,24 zł,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka na rzecz 297 dzieci na kwotę 323.338,30 zł,
- rozpoczęcia roku szkolnego na rzecz 1875 dzieci na kwotę 184.812,45 zł,
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania na rzecz 41 dzieci na kwotę 26.348,48 zł,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na rzecz 591 dzieci w kwocie 474.583,31 zł.

Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka wypłacono na rzecz 406 dzieci na kwotę 406.000,00 zł.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadziła od stycznia 2016 r. świadczenie rodzicielskie przysługujące matkom do ukończenia przez dziecko 1-go roku życia, które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego. W roku 2018 wypłacono świadczenia rodzicielskie na rzecz 226 dzieci w łącznej wysokości 1 363 214 zł.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadziła trzy rodzaje świadczeń, których przyznanie wiąże się bezpośrednio z niepełnosprawnością wnioskodawców, bądź też osób pozostających pod ich opieką.

Z tego tytułu wypłacono:

- **zasiłek pielęgnacyjny** – przyznawany jest w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji – w 2018 roku wypłacono zasiłek 2971 osobom na łączną kwotę 5 066 302 zł

- **świadczenie pielęgnacyjne** – przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczność stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – w 2018 roku wypłacono świadczenie 351 osobom na łączną kwotę 5 450 485 zł

- **specjalny zasiłek opiekuńczy** – przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – w 2018 roku wypłacono zasiłek 79 osobom na łączną kwotę 411.982,00 zł.

Ponadto osobom uprawnionym opłacane były składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe. Takie świadczenia otrzymało 325 osób na kwotę 1.372.051,57 zł.

Na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów wypłacany był zasiłek dla opiekuna, który przysługuje danej osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw. **Zasiłek dla opiekuna** w 2018 r. wypłacono 38 osobom na łączną kwotę 189.700,00 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w okresie sprawozdawczym wypłacono 883 osobom uprawnionym na kwotę 3 779 274 zł. W 2018 r. wobec dłużników alimentacyjnych podejmowano następujące działania:

- informacje przekazywane komornikowi sądowemu mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego wobec 302 osób,
- wnioski do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego, skierowanie dłużnika do robót publicznych lub prac organizowanych na zasadach robót publicznych, oraz informacji od starosty o braku możliwości realizacji art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy wobec 20 osób,
- skierowanie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego wobec 140 osób,
- skierowanie wniosku o zatrzymanie oraz zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wobec 38 osób.

Ponadto dodać należy, iż wysokość należności wyegzekwowanych bezpośrednio od dłużników alimentacyjnych oraz za pośrednictwem organów egzekucyjnych za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. wyniosła 862 219,10 zł.

W sprawach świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano 7702 decyzji, w tym 6807 decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych oraz 895 decyzji z tytułu funduszu alimentacyjnego.

Poza zadaniami przedstawionymi powyżej, Ośrodek opłacał także składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, za osoby otrzymujące wybrane świadczenia rodzinne. Na ten cel wydatkowano kwotę 477 862,88 zł dla 370 osób.

Ponadto tutejszy Ośrodek w roku 2018 wypłacił jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art.10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w wysokości 8 000,00 zł – tj. dwóm osobom uprawnionym w wysokości po 4000,00 zł jednorazowo.

Od dnia 1 kwietnia 2016 r. rozpoczęła się realizacja programu rządowego „**Rodzina 500+**” wprowadzonego ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U., poz. 195). W ramach tego programu ustanowiono świadczenie pieniężne w postaci świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł miesięcznie na drugie i kolejne dziecko w rodzinie, a w rodzinach o niskich dochodach także dla pierwszego lub jedyne dziecko przy spełnieniu kryterium dochodowego 800 zł netto lub 1200 zł w przypadku wychowywania w rodzinie dziecka niepełnosprawnego.

W związku z realizacją zadań wynikających z powyższej ustawy wypłacono w roku 2018 świadczenia wychowawcze w łącznej kwocie **31 863 500 zł**. Złożono **4.437** wniosków i wydano **4.835** decyzji administracyjnych w sprawach świadczenia wychowawczego.

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. świadczenie wychowawcze pobierało 4481 rodzin, z czego:

- na jedno dziecko - 3060 rodzin,
- na dwoje dzieci - 1052 rodziny,
- na troje dzieci – 262 rodziny,
- na czworo dzieci – 79 rodzin,
- na pięcioro dzieci – 22 rodziny,

- na sześćoro dzieci – 6 rodzin.

W okresie od lipca do grudnia 2018 r. został realizowany program „Dobry Start”. Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku na każde dziecko uczące się w szkole do ukończenia 20 lub – w przypadku dzieci niepełnosprawnych – 24 roku życia w wysokości 300,00 zł jednorazowo.

W roku 2018 w ramach powyższego programu wypłacono kwotę **2 067 600,00** zł na rzecz **6.894** osób uprawnionych do otrzymania powyższego świadczenia.

2.3. Realizacja zadań PFRON z zakresu rehabilitacji społecznej.

W ramach rehabilitacji społecznej w 2018 roku realizowano następujące zadania:

1. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych na kwotę 172.711.00 zł. Liczba ubiegających się o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ogółem wyniosła 422 osób, w tym 157 opiekunów. Wypłacono dofinansowanie dla 190 osób, w tym 86 opiekunów.
2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Na zadanie to wpłynęły 34 wnioski (34 imprezy), na kwotę 129.959,00 zł. Przedmiotowe wnioski złożyło 14 organizacji pozarządowych. Kwota wydatkowana na to zadanie wyniosła 49.749,00 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, przy jednoczesnej pozytywnej opinii Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, przyznał dofinansowanie do organizacji 20 imprez podmiotom wymienionym w poniższym wykresie. W imprezach tych wzięło udział łącznie 1.433 osób niepełnosprawnych.

3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów. Wydatkowano kwotę 488.598,00 zł, w tym na:
 - dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla 7 niepełnosprawnych osób – 10.251.00 zł,
 - dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla 1 podmiotu prowadzącego działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych – 7.000.00 zł,
 - dofinansowanie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla 889 osób – 412.429.00 zł.

Należy podkreślić, że dofinansowanie do zaopatrzenia w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne jest niezmiernie ważnym zadaniem, gdyż są to środki i sprzęty niezbędne do godnego i pełniejszego funkcjonowania tych osób w środowisku. Należą do nich: protezy kończyn i protezy piersi, aparaty słuchowe i systemy FM, wózki inwalidzkie, materace i poduszki przeciwoodleżynowe, ortezy, obuwie i gorsety ortopedyczne, peruki, kule, pieluchomajtki, protezy powietrzne oraz worki stomijne i cewniki, urządzenia multifunkcyjne.

4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych przeznaczono kwotę 178.552,00 zł (wydatkowano 178.551,00 zł). W ramach poszczególnych barier przyznano dofinansowanie do:

- barier architektonicznych – dostosowanie pomieszczeń mieszkalnych do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym dofinansowanie uchwytów funkcjonalnych, dostosowania łazienek, likwidacja progów, poszerzanie otworów drzwiowych, wykonanie posadzek antypoślizgowych;
- barier technicznych – centralne ogrzewanie bezobsługowe, uchwyty funkcjonalne, podnośnik sufitowy, schodołazy, pralki, zmywarki, czytniki książek mówionych, płyty indukcyjne;
- barier w komunikowaniu się – komputery z przyłączem do internetu.

5. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej. W 2018 r. przeznaczono na to zadanie kwotę 995.760,00 zł. Na terenie Miasta Jeleniej Góry funkcjonują 2 warsztaty terapii zajęciowej:

- przy Polskim Towarzystwie Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze, w którym rehabilitowanych jest 20 osób niepełnosprawnych z różnymi schorzeniami – kwota dofinansowania 331.920,00 zł,
- przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jeleniej Górze dla 40 osób z niepełnosprawnością intelektualną – kwota dofinansowania 663.840,00 zł.

Roczny koszt pobytu w WTZ jednego uczestnika, pokrywany ze środków PFRON, podobnie jak w latach poprzednich wynosił 16.596,00 zł.

Należy podkreślić, iż 10% ogólnych kosztów działalności WTZ sfinansowane zostało ze środków budżetu Miasta Jeleniej Góry tj. w wysokości 79.056,00 zł oraz budżetu Powiatu

Jeleniogórskiego – 31.584,00 zł. Dział Rehabilitacji prowadzi nadzór merytoryczny i finansowy nad działalnością ww. placówek.

Miasto Jelenia Góra jest uczestnikiem programów celowych ogłaszanych przez PFRON. W roku sprawozdawczym realizowano 1 program celowy:

1. Program celowy „**Aktywny samorząd**”. Rok 2018 to siódmy rok działania programu. W trakcie realizacji programu złożono 87 wniosków na łączną kwotę 297.546,00 zł. Przyznano dofinansowanie 83 osobom niepełnosprawnym, na łączną kwotę 277.564,00 zł w ramach następujących obszarów:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- a) Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, **3 osoby, kwota 12.052,00 zł;**

2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, **15 osób, kwota 84.617,00 zł;**

3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- a) Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, **3 osoby, kwota 6.720,00 zł;**
- b) Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, 1 osoba, **kwota 28.200,00 zł;**

5) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, **9 osób, kwota 13.592,00 zł;**

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym: **52 osoby, kwota 132.383,00 zł.**

W 2018 r. w ramach realizacji „**Programu wyrównywania różnic między regionami III**” sfinansowano ze środków PFRON zakup 2 mikrobusów do przewozu osób niepełnosprawnych, na łączną kwotę 160.000,00 zł.

Realizacja projektu pn. „Likwidacja barier transportowych - Zakup 2 mikrobusów dostosowanych do przewozu uczniów niepełnosprawnych szansą na poprawę dostępności do placówek edukacyjnych uczniów z miasta Jeleniej Góry” na rzecz Specjalnego Ośrodka

Szkolno-Wychowawczego z siedzibą w Jeleniej Górze usprawnia i zabezpiecza transport uczniów niepełnosprawnych z miejsca zamieszkania do szkół, ale także zabezpiecza przewóz tych osób na zajęcia w Termach Cieplickich, zajęcia edukacyjne w siedzibie Karkonoskiego Parku Narodowego w Szklarskiej Porębie, do instytucji kultury (Książnica Karkonoska, Filharmonia Dolnośląska, kino, itp.), zajęcia i wycieczki organizowane w ramach projektów unijnych (m.in. projekty „Zintegrowani” oraz „Jeleniogórska Kuźnia Kompetencji”), co przyczynia się do pełniejszego uczestnictwa tych osób w życiu społecznym.

2.4. Pomoc materialna dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Jak z danych przekazanych przez Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Jeleniej Góry w roku szkolnym 2017/2018 (tj. w okresie od stycznia do czerwca 2018) - 493 dzieci objętych było pomocą w formie stypendium, natomiast na rok szkolny 2018/2019 (tj. od września do grudnia 2018 r.) przyznanych zostało 403 stypendiów. Dodatkowo w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. przyznano 52 zasiłki szkolne.

2.5. Pomoc w formie dodatku mieszkaniowego i energetycznego.

Jak wynika z danych uzyskanych z Wydziału Gospodarki Mieszkaniowej Referatu Dodatków Mieszkaniowych – w 2018 r. dodatek mieszkaniowy został przyznany 653 gospodarstwom domowym, natomiast dodatek energetyczny otrzymało 545 gospodarstw domowych.

2.6. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W roku 2018 na realizację zadań, wykonywanych przez **Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem**, związanych z organizowaniem opieki w rodzinach zastępczych dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, wydatkowano kwotę 2 594 645,18 zł, przy czym 334 832,93 zł przekazano powiatom, na terenie, których przebywają w rodzinach zastępczych dzieci będące mieszkańcami Jeleniej Góry.

Pozostała kwota 2 259 812,25 zł została wydatkowana na:

- pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 132 dzieci w 104 rodzinach zastępczych (4 rodziny zastępcze zawodowe, 23 rodziny zastępcze niezawodowe i 77 rodzin spokrewnionych) w wysokości 1 186 890,94 zł (w tym również świadczenia podstawowe na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu innych powiatów, a przebywające w rodzinach zastępczych w Jeleniej Górze),
- pomoc pieniężną na usamodzielnienie wypłaconą 1 wychowankowi rodziny zastępczej w wysokości 6 888,00 zł,
- pomoc na zagospodarowanie wypłaconą 1 wychowankowi rodziny zastępczej w wysokości 1 577,00 zł,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki wypłaconą 28 wychowankom rodzin zastępczych w wysokości 147 370,22 zł,
- jednorazową pomoc pieniężną na pokrycie wydatków związanych z przyjmowaniem dziecka do rodziny zastępczej, wypłaconą 13 dzieciom w 8 rodzinach w wysokości 16 500,00 zł,
- dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania wypłacone 9 wychowankom w wysokości 2 700,00 zł,
- świadczenie na przeprowadzenie niezbędnego remontu wypłacone 2 zawodowym rodzinom zastępczym w wysokości 4 000,00 zł,
- świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania lokalu dla 2 zawodowych rodzin zastępczych w wysokości 13 000,09 zł.,
- świadczenia dla usamodzielnionych wychowanków rodzin zastępczych w projekcie „Postaw na siebie II”, współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 wypłacone w wysokości 28 155,00 zł

Od roku 2016 rodziny zastępcze zostały objęte wsparciem w postaci dodatku wychowawczego 500 +, które przysługuje na każde dziecko umieszczone w pieczy zastępczej do ukończenia przez nie 18 r.ż.. Na ten cel w roku 2018 zostały wykorzystane środki w wysokości 682 804,97 zł wraz z kosztami obsługi. W przeciągu roku wydanych zostało łącznie 147 decyzji przyznających prawo do dodatku.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z dnia 1 czerwca 2018 r., poz. 1061) dzieci wychowywane w rodzinach zastępczych oraz

wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych otrzymali wsparcie w postaci świadczenia „Dobry start” w kwocie 300,00 zł jednorazowo.

Z ww. programu skorzystało łącznie 187 dzieci. Na ten cel w roku 2018 zostały wykorzystane środki w wysokości 57 970,00 zł wraz z kosztami obsługi.

W ramach świadczeń pieniężnych wydatkowano kwotę 60 192,12 zł wypłaconą wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych z przeznaczeniem na świadczenia pieniężne z tytułu kontynuowania nauki, zagospodarowania i usamodzielnienia oraz pokrycie kosztów przewozu dzieci do placówek. W powyższej kwocie mieści się:

- pomoc na zagospodarowanie dla 7 osób w łącznej kwocie 16 210,58 zł,
- pomoc pieniężna w związku z kontynuowaniem nauki dla 7 osób w łącznej kwocie 26 706,64 zł,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla 3 osób w łącznej kwocie 17 278,90 zł

W 2018 r. na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wydatkowano łącznie kwotę 3 905 848,29 zł.

W kwocie tej mieści się:

- dotacja na utrzymanie dzieci w Domu Dla Dzieci nr 1 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze – 744 403,95 zł,
- dotacja na utrzymanie dzieci w Domu Dla Dzieci nr 2 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze – 640 036,25 zł,
- dotacja na utrzymanie dzieci w Domu Dla Dzieci nr 3 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze – 666 747,62 zł,
- dotacja na utrzymanie dzieci w Domu Dla Dzieci nr 4 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze – 672 964,26 zł,
- koszty utrzymania dzieci w Domu Dla Dzieci nr 5 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze – 675 232,52 zł,
- opłata za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów – 506 736,69 zł.

2.7. Objęcie rodzin wielodzietnych programem zniżek w ramach Jeleniogórskiej Karty Dużej Rodziny i Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

W 2018 r. zostało wydanych 386 Ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny, liczba osób w rodzinach, które korzystają z tej formy wsparcia od początku trwania programu tj. od 02.01.2015 r. do końca 2018 r. wynosi 2.155 osób. Jeżeli chodzi o Jeleniogórską Kartę Dużej Rodziny, w 2018 r. wydanych zostało 2.430 kart, liczba osób w rodzinach, które korzystają z tej formy wsparcia wynosi 2.430 osób.